

Odwiedź portal KSOW – <https://ksow.pl>

Zostań partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Szkolenie

Moduł 2: Komunikacja społeczna

Autor: dr Barbara Kiełbasa

23.02.2023

w ramach operacji pn. „Projekt edukacyjny dla KGW oraz Kreatorów Przedsiębiorczości Wiejskiej (KPW)”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie

Logowanie na kurs e-learningowy online
Rozpoczęcie spotkania online
Przywitanie uczestników spotkania
Informacja o projekcie
Charakterystyka modułu i tematyka szkolenia
Właściwy kurs e-learningowy.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie

Harmonogram kursu e-learningowego online:

- 8.00 – 10.15 Moduł, część 1 – 3 h lekcyjne
- 10.15 – 10.30 Przerwa
- 10.30 – 12.00 Moduł, część 2 – 2 h lekcyjne
- 12.00 – 12.30 Przerwa
- 12.30 – 14.45 Moduł, część 3 – 3 h lekcyjne
- 14.45 – 15.00 Przerwa
- 15.00 – 16.30 Moduł, część 4 – 2 h lekcyjne.

Odwiedź portal KSOW – <https://ksow.pl>

Zostań partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Szkolenie

Moduł 2: Komunikacja społeczna

Komunikacja interpersonalna

Autor: dr Barbara Kiełbasa

23.02.2023

w ramach operacji pn. „Projekt edukacyjny dla KGW oraz Kreatorów Przedsiębiorczości Wiejskiej (KPW)”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Część 1. Trochę teorii we wstępie.

PERCEPCJA w komunikacji interpersonalnej

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Mimo, iż wszyscy mieszkamy na tym samym świecie i odbieramy podobne wrażenia - różnie je interpretujemy

PERCEPCJA

Nie możemy się spodziewać, że każdy będzie bezbłędnie rozumiał złożoną psychologię ludzkiej percepcji, *ale powinniśmy rozumieć, dlaczego różni ludzie w różny sposób interpretują swoje otoczenie.*

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Podstawowe cechy percepcji:

1. Relatywność
2. Selektywność
3. Organizacja
4. Kierunek
5. Styl poznawczy.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Ad 1) Relatywność

Nasze wrażenia są *relatywne* a nie absolutne. Percepcja komunikatu lub jego części będzie zależała od tego, po czym bezpośrednio następuje. Na percepcję komunikatu wpływa jego otoczenie.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Ad 2) Selektywność

Człowiek cały czas odbiera ogromny strumień bodźców z otoczenia. Nasz system nerwowy nie może zinterpretować wszystkich bodźców, w związku z tym dokonuje *wyboru*

Założenie, że „widzimy” i „słyszymy” to samo co inni, może powodować problemy.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Wpływ na selektywność mają np.:

- Czynniki fizyczne
- Czynniki psychologiczne (w tym postawy)
- Doświadczenia z przeszłości
- Wykształcenie, wiek, płeć
- Wpływ środowiska i inne.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Ad 3) Organizacja

Nasza percepcja jest *zorganizowana*

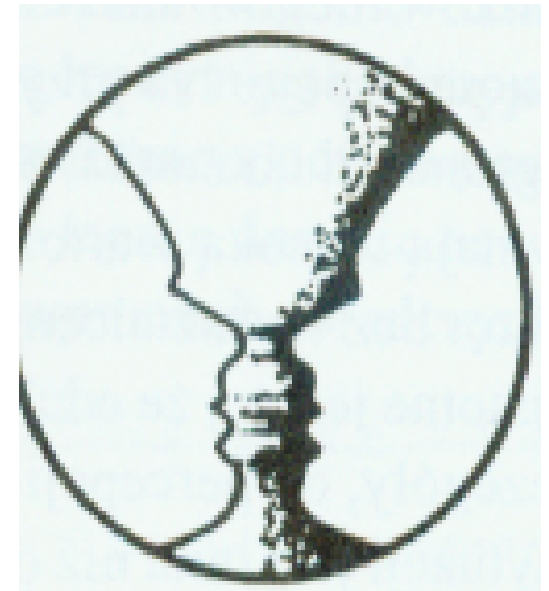
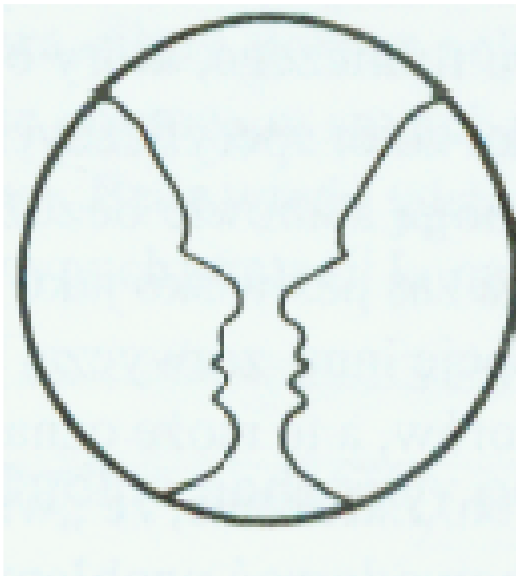
Jedną z form organizacji jest dzielenie na *figurę i tło*: nasze zmysły w ułamku sekundy rozdzielają bodźce wzrokowe i słuchowe na figurę oddzieloną od tła

Inną cechą organizacji percepcji jest „*dopełnianie*”.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

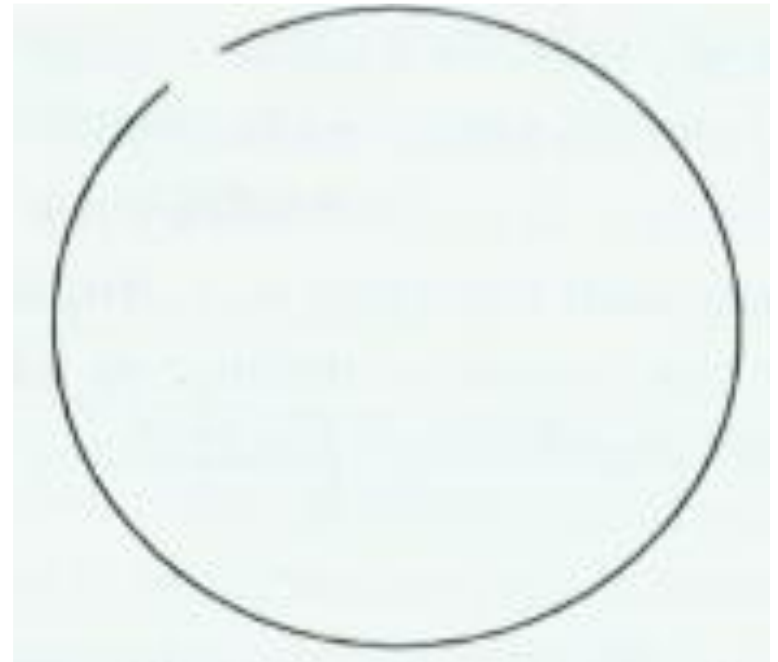
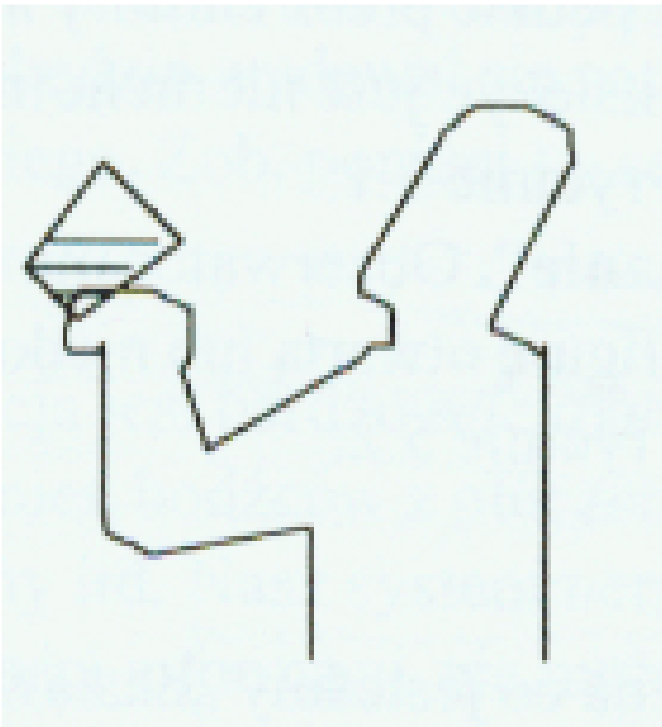
Figura i tło

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Dopełnianie

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Ad 4) Kierunek

Nasze *nastawienie mentalne* wpływa na to, jak dokonujemy selekcji, organizacji i interpretacji

Nastawienie może być poważną przeszkodą, kiedy chce się przekazać nowy punkt widzenia i nowe sytuacje - człowiek zazwyczaj reaguje na bodźce zgodnie z przyzwyczajeniem.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Ad 5) Styl poznawczy

Nasze indywidualne procesy umysłowe przebiegają na różne sposoby, w zależności od czynników osobowościowych

(stopień otwartości umysłu, wykształcenie, wiedza, doświadczenie)

Powinniśmy przyjąć strategię, która przedstawia ten sam pomysł na *wiele różnych sposobów, odpowiednich dla większości stylów poznawczych.*

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Rodzaje procesów percepcji

1. *Selektywna uwaga*: ludzie dostrzegają przede wszystkim bodźce związane z ich potrzebami
2. *Selektywne zniekształcenie*: ludzie dopasowują otrzymane informacje do swoich schematów myślowych
3. *Selektywne zapamiętywanie*: zapamiętywane są przede wszystkim informacje potwierdzające słuszność postaw i przekonań odbiorców.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Zadanie w grupach (1)

Co widzisz?

Dlaczego to widzisz?

Praca w zespołach 10 minut oraz prezentacja na forum.

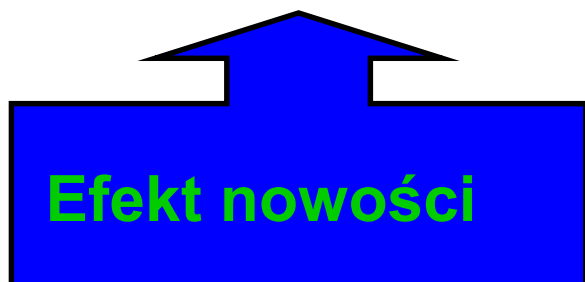

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Projektowanie skutecznych komunikatów

1. Zdobywanie i utrzymywanie uwagi

słuchać # słyszeć

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

2. Wykorzystywanie obrazów i słów

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Wykorzystanie obrazów lub słów - komunikaty w formie **mieszanej**:

- ✓ **obrazy** - są bardziej skuteczne od słów w rozróżnianiu przedmiotów przestrzennych (zdjęcia, rysunki)
- ✓ **słowa** - są najlepsze do objaśniania, przekonywania.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

3. Nauka przez działanie (*learning by doing*)

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Największe znaczenie mają takie działania, które:

- ✓ angażują wszystkie zmysły (wzrok, słuch, dotyk, smak i powonienie)
- ✓ są nowe lub interesujące
- ✓ mają składnik emocjonalny (aby czuć wagę tego, co się robi)
- ✓ sprawiają, że chce się osiągnąć coś konkretnego, otrzymać jakiś widoczny rezultat.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Część 2. Słowem przypomnienia.

**CZYM JEST KOMUNIKACJA
INTERPERSONALNA**

**i dlaczego różni się od innych poziomów
komunikacji społecznej?**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Słowo „komunikowanie“ pochodzi od łacińskiego: *communico, communicare* i oznacza:

- wspólny, zawiadamiać, wspólnota,
- dzielenie się, naradzanie się,
- transmisja, przekaz (XVI).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

W **XIX** i **XX** wieku komunikowanie w rozumieniu transmisji i przekazu nabrało szczególnego znaczenia ze względu na:

- Dynamiczny rozwój środków komunikowania służących do przemieszczania się **ludzi**,
- Pojawienie się środków komunikowania służących do przekazu **informacji** na odległość.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikowanie jest pojęciem bardzo **pojemnym**

W szerokim rozumieniu odnosi się do całej przyrody
ożywionej: do świata **roślin, zwierząt**
i **ludzi**.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikowanie to mechanizm (bodziec-reakcja)

Komunikowanie to narzędzie, które pozwala istnieć w społeczeństwie

Komunikowanie to transakcyjny proces kreowania znaczenia przez jego uczestników.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

KOMUNIKACJA OPIERA SIĘ NA SYMBOLACH

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- **Komunikowanie jest specyficznym procesem społecznym**
- **Zachodzi w określonym kontekście społecznym**
- **To proces kreatywny**
- **To proces ciągły i dynamiczny.**

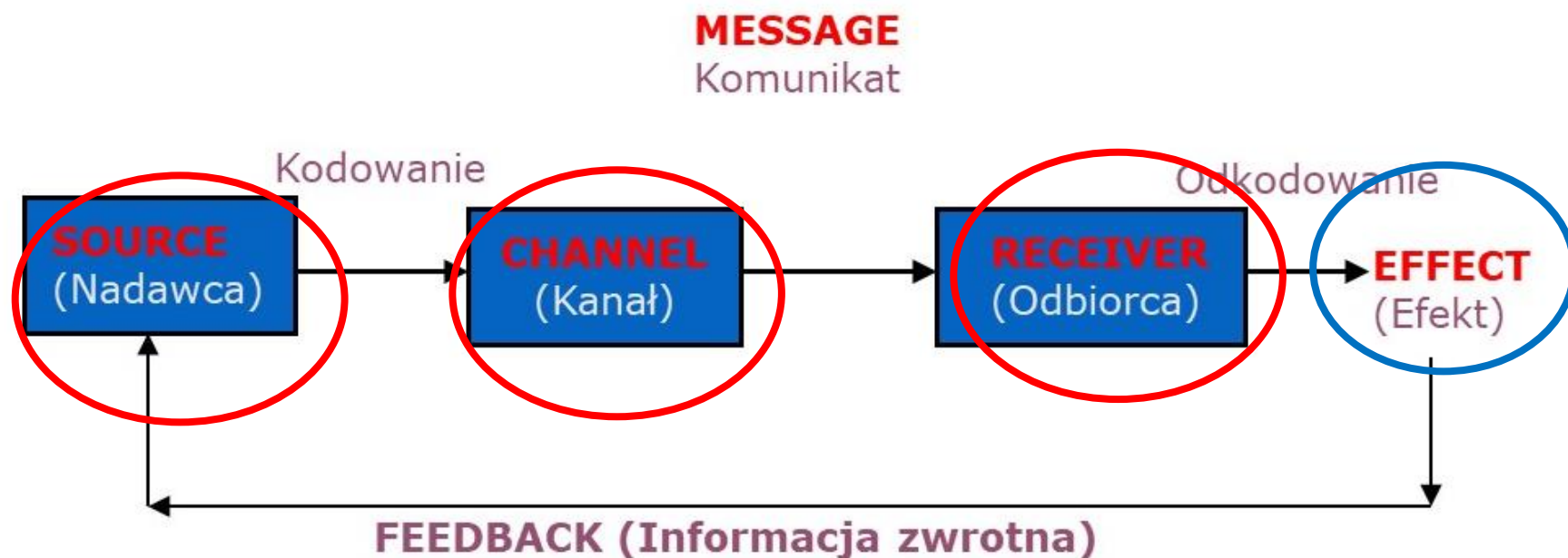
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- **To proces symboliczny**
- **To proces interakcyjny**
- **Jest procesem nieuchronnym**
- **Jest procesem złożonym**
- **Jest procesem nieodwracalnym.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

MODEL PROCESU KOMUNIKOWANIA

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

***Komunikowanie można zdefiniować
jako proces wysyłania i odbierania
komunikatów (informacji) za
pośrednictwem kanałów tworzących
wspólne znaczenia
u nadawcy i odbiorcy.***

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ELEMENTY PROCESU KOMUNIKOWANIA

Komunikat (czyli informacja, przekaz, wiadomość)

są to wszystkie sygnały werbalne, niewerbalne, bodźce słuchowe, dotykowe, zapachowe, smakowe, gesty, ubranie, sposób poruszania, ruchy, mimika itd.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ELEMENTY PROCESU KOMUNIKOWANIA

„Kanał” komunikacyjny

to „most” łączący nadawcę z odbiorcą, droga przekazu, sposób porozumiewania się.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ELEMENTY PROCESU KOMUNIKOWANIA

**Problemy, bariery,
przeszkody
w komunikacji**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ELEMENTY PROCESU KOMUNIKOWANIA

Rodzaje barier:

- fizyczne
- psychologiczne
- semantyczne.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ELEMENTY PROCESU KOMUNIKOWANIA

Kontekst komunikacyjny - to warunki, w jakich odbywa się proces komunikowania.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Trzy wymiary kontekstu komunikacyjnego:

- **fizyczny** - miejsce (mieszkanie, ławka w parku, urząd) wywiera wpływ zarówno na treść, jak i na formę przekazów
- **społeczno-psychologiczny** - dotyczy charakteru więzi między uczestnikami interakcji, status, role
- **czasowy** - data, pora dnia.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ELEMENTY PROCESU KOMUNIKOWANIA

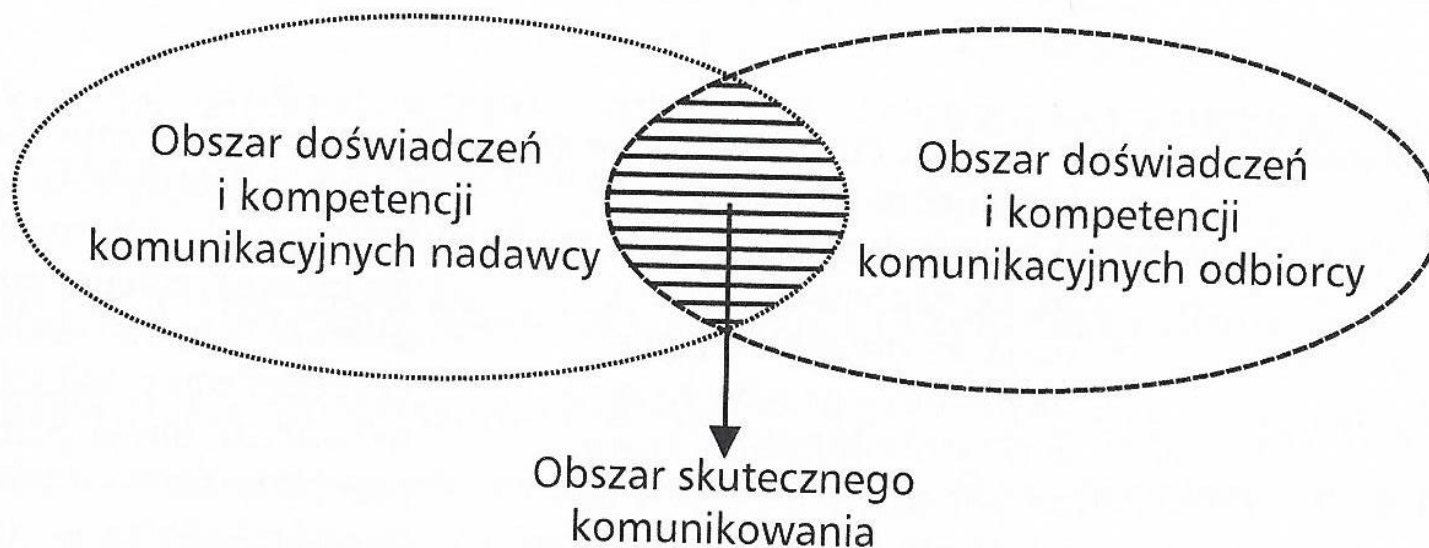
Uczestnicy i obszar doświadczeń

Skuteczne komunikowanie odbywa się w obszarze wspólnych doświadczeń uczestników procesu komunikowania (nadawcy i odbiorcy)

Komunikowanie jest trudniejsze jeśli uczestnicy nie posiadają tych samych doświadczeń - **różnice między ludźmi utrudniają komunikowanie.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ELEMENTY PROCESU KOMUNIKOWANIA

Informacja zwrotna:

- To reakcja odbiorcy na komunikat po jego odkodowaniu
- W komunikowaniu bezpośrednim jest natychmiastowe, w pośrednim występuje z opóźnieniem.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

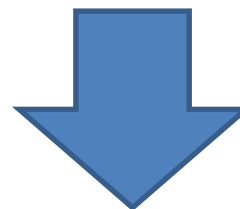
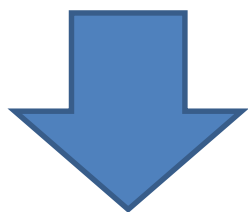
Zadanie w grupach (2)

Komunikacja werbalna vs. niewerbalna

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikacja międzyludzka

Komunikaty werbalne

Komunikaty niewerbalne

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

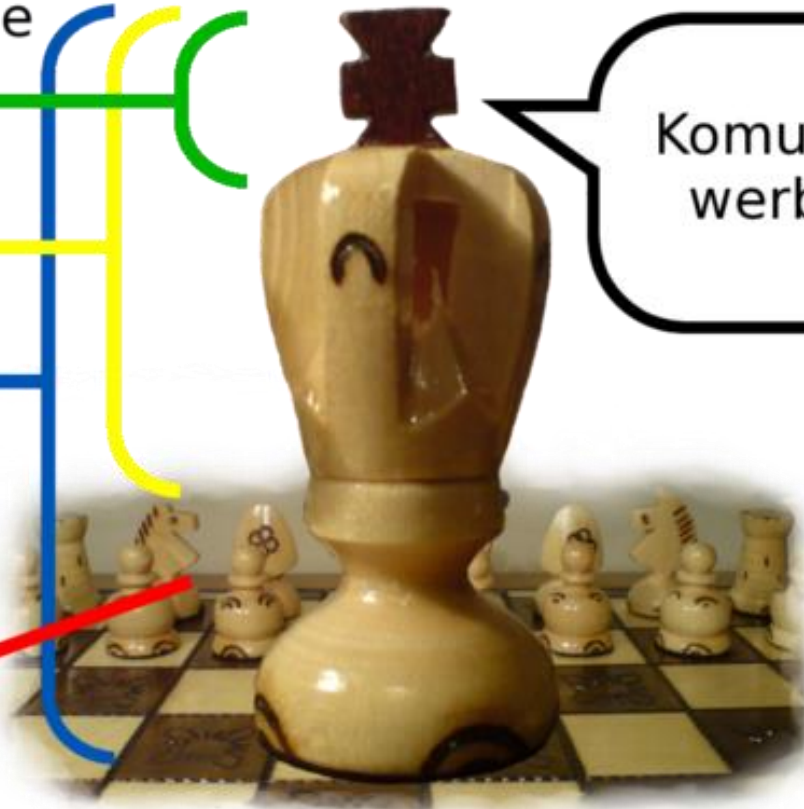
Komunikaty
niewerbalne

mimika

gesty

postawa
i ubiór

kontekst

Komunikaty
werbalne

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Zadania dla trzech grup

1. Wypisz **wady** i **zalety** komunikacji ustnej w porównaniu z pisemną
2. W jakich sytuacjach większe znaczenie będą miały **komunikaty niewerbalne** niż werbalne?
3. W jakich sytuacjach większe znaczenie będą miały **komunikaty werbalne** niż niewerbalne?

Czas pracy 15 minut. Prezentacja na forum.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Szkolenie

Moduł 2: Komunikacja społeczna

Komunikacja w biznesie

Autor: dr Barbara Kiełbasa

23.02.2023

w ramach operacji pn. „Projekt edukacyjny dla KGW oraz Kreatorów Przedsiębiorczości Wiejskiej (KPW)”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Część 3. Od komunikacji interpersonalnej do komunikacji w biznesie. CZYLI Z CZYM TO SIĘ „JE”?

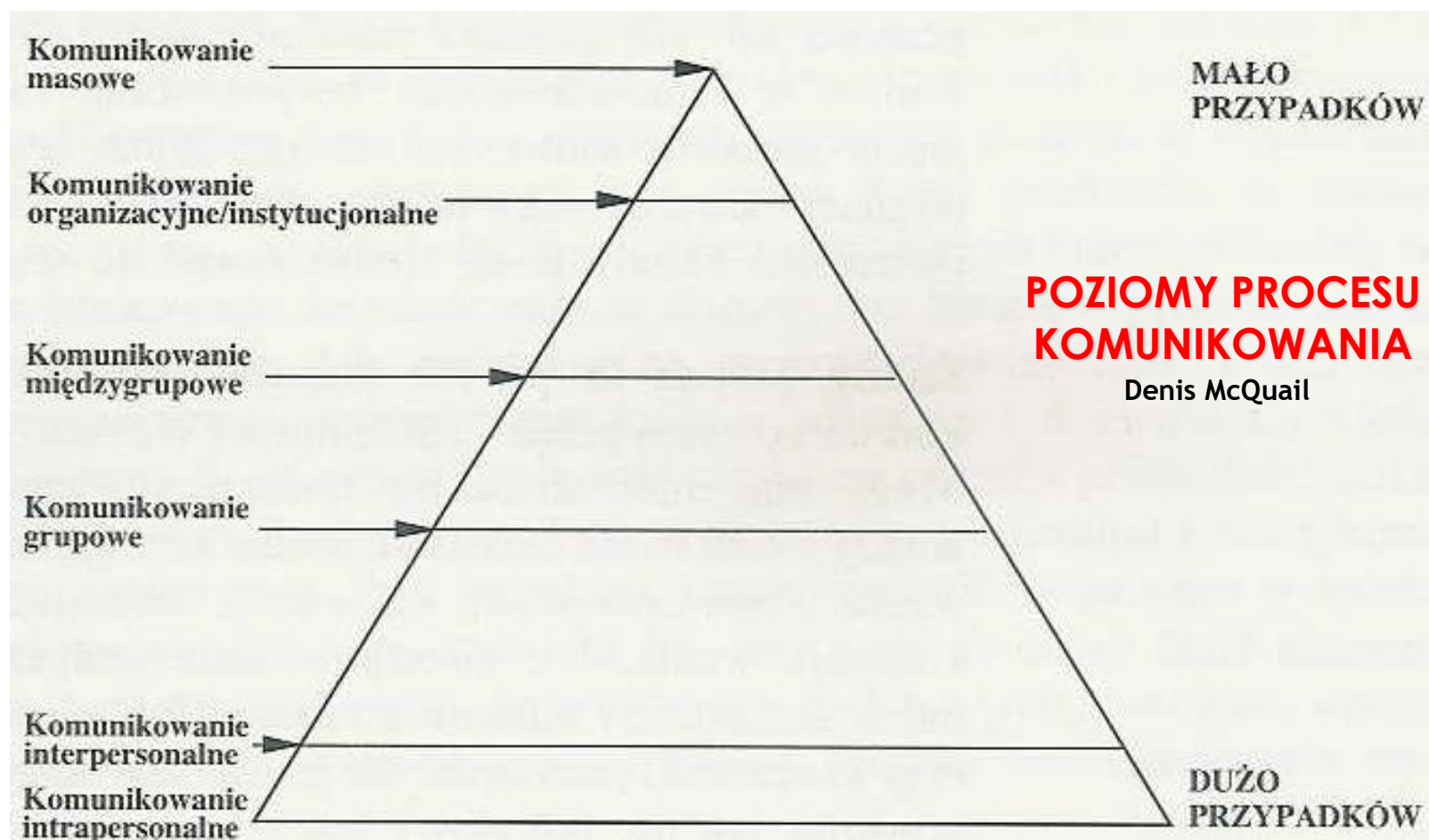

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

**Komunikowanie w społeczeństwie
na różnych poziomach
i w różnych jego strukturach =
komunikowanie społeczne (międzyludzkie)**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikowanie intrapersonalne:

To proces odbierania i reakcji centralnego ośrodka nerwowego na bodźce płynące z organizmu każdego człowieka: głód, ból, myślenie, itd.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikowanie interpersonalne:

Komunikowanie z drugim człowiekiem.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Cechy komunikowania interpersonalnego:

- ❖ To proces interaktywny
- ❖ Dwustronny
- ❖ Natychmiastowe sprzężenie zwrotne (werbalne lub niewerbalne).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikowanie grupowe:

Powiązania i hierarchie, normy występujące w grupach.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikowanie grupowe - rodzina, grupa
pracownicza, grupa przyjaciół, zespół projektowy,
zespół badawczy, partia polityczna, itd.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Formy komunikowania grupowego

Grupy dyskusyjne
Pogadanka
Dyskusja
Praca w zespołach
Wykład
Odczyt/Prelekcja
Seminarium
Pokaz/Demonstracja
Warsztaty
Eksperymenty
Wizyty studyjne

.....

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Najważniejsze aspekty komunikowania grupowego:

- ❖ Grupowe podejmowanie decyzji
- ❖ Role w grupach
- ❖ Sytuacje konfliktowe
- ❖ Różnice kulturowe.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Niektóre sposoby podejmowania decyzji w grupach:

- ❖ Kompromis
- ❖ Konsensus
- ❖ Metoda większości głosów
- ❖ Autorytarne podejmowanie decyzji.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Grupy są bardzo ważne ponieważ:

- W grupach ludzie realizują potrzebę przynależności
- Dają możliwość wykazania się aktywnością, stanowią oparcie w sytuacjach stresowych, uczą odpowiedzialności i współdziałania
- Są dobrym środowiskiem do rozwiązywania problemów oraz promocji kreatywności i innowacyjności.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

c.d.:

- Często wypracowują lepsze decyzje niż jednostki
- Decyzje podejmowane grupowo wywołują mniejszy opór niż decyzje podejmowane jednoosobowo
- Mogą kontrolować i dyscyplinować swoich członków lepiej i skuteczniej niż pojedyncze osoby.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Wady komunikowania grupowego

- Proces ten trwa dłużej
- Decyzje kompromisowe
- Mogą pojawić się konflikty wynikające z różnicy zdań
- Dominacja grupy przez jedną osobę
- Wyłączenie się niektórych osób z pracy.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

➤ „Myślenie grupowe”

Oznacza sytuację, w której osoby dążą do harmonii w grupie, do tego stopnia cenią sobie jedność, że powstrzymują się przed zgłaszaniem wątpliwości nawet wtedy, gdy widzą, że grupa zmierza w niewłaściwym kierunku.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

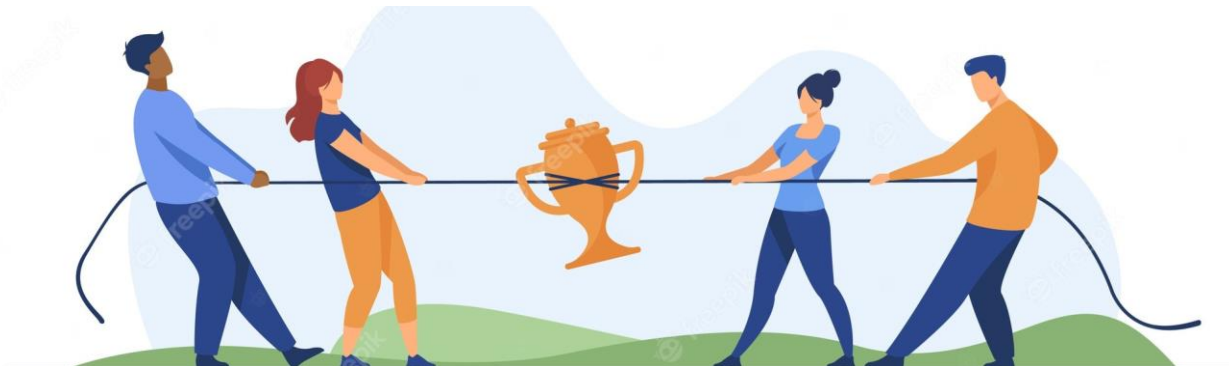
➤ „Próżniactwo społeczne”

- To spadek wysiłku wkładanego w wykonanie zadania zespołowego
- Członkowie zespołu ograniczają swój wkład pracy, niż gdyby pracowali indywidualnie
- Jest wynikiem rozproszonej odpowiedzialności oraz deindywidualizacji.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Prosty eksperyment

- Gdy linę ciągnęły 2 osoby - każdy angażował się na 93%
- Gdy linę ciągnęły 4 osoby - zaangażowanie pojedynczej osoby wynosiło 77%
- Gdy linę ciągnęło 8 osób - angażowały się one na 49%.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Nasila się wraz ze wzrostem liczebności grupy: im większa grupa, tym większe niebezpieczeństwo, że ludzie będą się mniej angażować.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikowanie międzygrupowe:

Wspólnoty lokalne, stowarzyszenia, zrzeszenia, związki.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikowanie organizacyjne/institutionalne:

Charakterystyczne dla organizacji ekonomicznych

Komunikacja w biznesie.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikowanie masowe:

- o Jest **najmłodszym** sposobem komunikowania się ludzi - powstało w połowie XV w. wraz z pojawieniem się drukowanej książki
- o Następnie prasa: XVII w.
- o Dalej: kino, radio, telewizja, Internet.

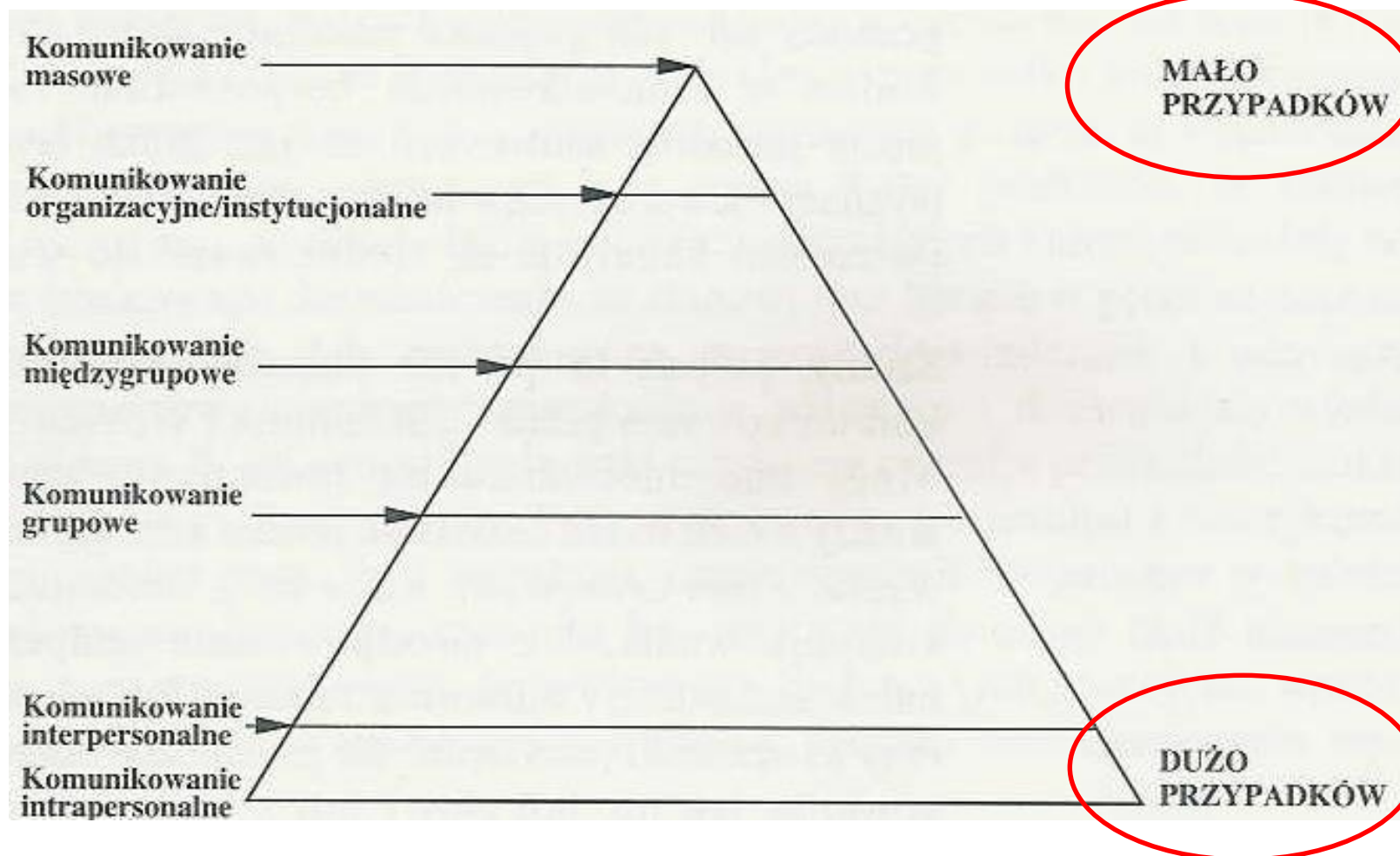
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Cechy komunikowania masowego:

- ❖ Ma charakter impersonalny
- ❖ Liczba zaangażowanych zmysłów jest zredukowana zwykle do dwóch: słuchu i wzroku
- ❖ Sprzężenie zwrotne jest opóźnione.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Część 4. Komunikacja w biznesie.

Czym są funkcje zarządzania?

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Funkcje zarządzania

1. **Planowanie**
2. **Organizowanie**
3. **Przewodzenie/motywowanie**
4. **Kontrolowanie.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Planowanie

W tworzeniu planów niezbędne są umiejętności **komunikacji werbalnej**

Za najważniejsze z nich uznać można **pisanie i słuchanie.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Plany pełnią wiele funkcji:

- ❖ formalizują procesy podejmowania decyzji
- ❖ tworzą bazy danych.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- ❖ **dostarczają wspólnego języka strategii, taktyki i działań operacyjnych**
- ❖ **informowanie pracowników o zamierzeniach**
- ❖ **wymiana informacji pomiędzy różnymi poziomami w firmie.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- ❖ **formułowanie zadań**
- ❖ **partycypację pracowników w procesach decyzyjnych**
- ❖ **udział pracowników w realizacji strategii i taktyki organizacji.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Organizowanie

Wymaga głównie komunikowania informacyjnego, interpersonalnego, werbalnego.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Motywowanie

Do motywowania można zastosować różne bodźce:

- pozytywne (nagrody, wyróżnienia, pochwały)
- negatywne (kary, nagany, upomnienia)
- ekonomiczne
- pozaekonomiczne.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Mity o motywowaniu pracowników (i nie tylko)

1. **Motywacja pochodzi z zewnątrz:** to nie bodźce a motywy odpowiadają za pojawienie się motywacji
2. **Ludzie są motywowani tylko przez pieniądze:** nie wszystko można kupić
3. **Można zmotywować każdego:** połowa motywacji osoby wynika z niej samej (z nastawienia i samoświadomości), a druga połowa z otoczenia (zwłaszcza od przełożonego).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Wzór na motywację pracowników

$$E = mc^2$$

E - entuzjazm

m - misja stanowiska pracy (*mission*)

c - zapłata za pracę (*cash*) finansowe

c - podziękowanie (*congratulations*) pozafinansowe.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

**Jeśli chcesz mieć
motywowanych,
entuzjastycznych
pracowników,**

**daj im pracę, która ma
sens,**

zapłać uczciwie

i podziękuj za wysiłek.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Kontrolowanie

- ❖ ustalanie wyników i postępów (monitorowanie)
- ❖ interpretowanie stwierdzanych faktów
- ❖ podejmowanie działań niezbędnych do eliminacji niepożądanych zjawisk powstałych w trakcie działalności.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Komunikacja w biznesie

Realizacja funkcji zarządzania z perspektywy komunikacji wymaga od zarządzających umiejętności z zakresu:

- ❖ komunikacji werbalnej (czytanie i pisanie)
- ❖ zachowań interpersonalnych (werbalnych i niewerbalnych).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Zadanie w grupach (3)

Jeden dzień z życia kierowniczkii.

Opracowywanie właściwych komunikatów na przykładzie zadań kierowniczkii.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Zadanie w grupach (3)

Umiejętności komunikowania się odnoszą się do zdolności do skutecznego przekazywania innym pomysłów i informacji oraz ich sprawnego przyjmowania w jakiejś organizacji

Jesteś kierowniczką/kierownikiem średniego szczebla w przedsiębiorstwie z sektora agrobiznesu. W firmie na ogół korzysta się z kanału słownego (komunikacja słowna), najczęściej w kontakcie osobistym lub telefonicznym. W szerokim użyciu jest również kanal pisemny w formie elektronicznej (poczta elektroniczna). Wreszcie w zaskakująco dużym stopniu w komunikacji wykorzystuje się nadal formę papierową, jak polecenia służbowe, oświadczenia, sprawozdania, raporty, listy itd.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Zadanie w grupach (3)

- Wskaż, jaki kanał (słowny, pisemny) i forma komunikowania się (osobista, telefoniczna, elektroniczna, papierowa) będzie najlepsza w każdej z opisanych sytuacji, tj. twoich zadań na dzień dzisiejszy.
- Do powyższych zadań i przygotuj odpowiedni komunikat - ustny lub pisemny

Podział na grupy, praca 25 minut, następnie prezentacja wyników pracy na forum i dyskusja.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Szkolenie

Moduł 2: Komunikacja społeczna

Bariery w komunikacji społecznej

Autor: dr Barbara Kiełbasa

23.02.2023

w ramach operacji pn. „Projekt edukacyjny dla KGW oraz Kreatorów Przedsiębiorczości Wiejskiej (KPW)”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Część 5. Bariery, bariery...

**Tylko jak je
pokonać?**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariery w komunikacji społecznej

To czynniki, które utrudniają lub uniemożliwiają zrozumienie przekazu zawartego w wypowiedzi

Bariery w komunikacji to inaczej „szумы”, które zniekształcają komunikat.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Źródła zakłóceń w procesie komunikacji

1. **Nadawca**, np. nie wie co chce przekazać
2. **Wiadomość**, sformułowana zbyt wieloznacznie, zbyt kompleksowo, zbyt ogólnie, itp.,
3. **Kanał**, dobrany nieodpowiednio
4. **Odbiorca**, jego psychiczna bądź fizyczna kondycja.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariery komunikacji w organizacjach ekonomicznych

- ✓ Bariery indywidualne
- ✓ Bariery organizacyjne.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariery percepcyjne

Różnice w postrzeganiu otaczającego nas świata.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariery percepcyjne

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariery fizyczne

„Szumy“ o charakterze **zewnątrznym** (dzwoniący telefon, hałas, rozmowy, zimno, ciepło, złe oświetlenie, itd.) lub **wewnętrznym** (choroba, ból, zmęczenie, głód).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Niezgodność komunikatów werbalnych i niewerbalnych

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Brak umiejętności słuchania i empatii

Często bywa tak, że nadawca i odbiorca wprowadzie się słyszą, ale nie słuchają się nawzajem.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Przekonanie o swojej racji

Przejawia się w niezdolności do przyjmowania krytyki i sprzeciwu

Brak zgody na inny niż mój punkt widzenia.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Samopoczucie

Sposób patrzenia na życie w dużej mierze zależy od uwarunkowań psychologicznych i fizycznych

Doraźnie zmieniają one sposób postrzegania zdarzeń.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariery emocjonalne

**Reakcje emocjonalne:
gniew, zazdrość,
lęk, zakłopotanie, itd.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Filtrowanie

Polega na wybiórczym traktowaniu komunikatów lub interpretowaniu ich „po swojemu”.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Stereotypy

Stereotypowe patrzenie na ludzi **pomaga uniknąć przeciążenia umysłu** - wszystkie bodźce, jakie do nas docierają, klasyfikujemy według pewnej ograniczonej liczby kategorii.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- **Blondynki są**
- **Politycy to**
- **Otyli ludzie są**
- **Nauczyciele to**
- **Ludzie bogaci zwykle są**
- **Polacy to naród**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariery językowe (bariera semantyczna)

Żargon, specjalistyczna terminologia, inny język, itd.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariery związane z manipulowaniem informacjami

**Świadome i celowe zniekształcanie,
fałszowanie
i wstrzymywanie informacji
w organizacji.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Nieodpowiedni dobór kanałów

Kanały pisemne

Kanały ustne.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Niestaranność w przygotowywaniu komunikatów pisemnych lub ustnych

Komunikacja będzie skuteczna jedynie pod warunkiem, że nadawca sformułuje wiadomość w **odpowiedni** i **staranny** sposób.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Efekt stanowiska

**Komunikacja w
relacjach
szef-podwładny.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Brak zaufania i wiarygodności

Efektywność komunikowania zależy od tego, jak nadawca jest odbierany, jaki jest charakter stosunków między nadawcą i odbiorcą.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Przeciążenie informacyjne

Pojawia się, gdy odbiorca jest zasypywany zbyt dużą ilością informacji, często zbyt szczegółowej.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariery kulturowe

Komunikowanie może być utrudnione albo wręcz niemożliwe, gdy nadawca i odbiorca reprezentują różne kultury (lub subkultury).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Jak usprawnić procesy komunikacji na przykładzie organizacji ekonomicznych?

- ✓ **Umiejętności indywidualne**
- ✓ **Umiejętności organizacyjne.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Pamiętaj:

- **Nie oceniaj**
- **Nie dawaj „dobrych rad“**
- **Nie uogólniaj**
- **Nie stawiaj diagnoz**
- **Nie moralizuj**
- **Nie upokarzaj.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

1. **Autoprezentacja**
2. **Komunikacja werbalna i niewerbalna**
3. **Aktywne słuchanie**
4. **Pozytywne nastawienie i motywacja**
5. **Konstruktywne informacje zwrotne/konstruktywna krytyka**
6. **Tworzenie „kultury organizacyjnej”**
7. **Perswazja**
8. **Docenianie różnorodności i wykorzystanie mocnych stron pracowników**
9. **Komunikaty asertywne.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Zadanie w grupach (4)

Zastosuj technikę burzy mózgów w grupach i znajdź sposoby zniwelowania podanych barier w komunikacji

Praca w zespołach 20 minut oraz prezentacja na forum.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bariera 1. „Myślenie grupowe”

Bariera 2. „Próżniactwo społeczne”

Bariera 3. Stereotypy

Bariera 4. Brak umiejętności słuchania

Bariera 5. „Efekt stanowiska”

Bariera 6. Semantyka - bariery językowe

Bariera 7. Hałas fizyczny, zakłócenia z otoczenia

Bariera 8. Zły dobór kanałów komunikacji

Bariera 9. Przeciążenie informacją

Bariera 10. Lęk przed autoprezentacją.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Szkolenie

Moduł 2: Komunikacja społeczna

Komunikacja asertywna

Autor: dr Barbara Kiełbasa

23.02.2023

w ramach operacji pn. „Projekt edukacyjny dla KGW oraz Kreatorów Przedsiębiorczości Wiejskiej (KPW)”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Część 6. Komunikacja asertywna.

Czym JEST a czym

NIE JEST?

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- **Asertywność to sztuka otwartego wyrażania swoich myśli, uczuć i przekonań bez lekceważenia uczuć i poglądów innych ludzi**
- **Asertywność to także skuteczne odmawianie, proszenie, wyrażanie własnych opinii.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- **Osoba asertywna formułuje jasne wypowiedzi na temat swoich uczuć, myśli i życzeń (komunikat od siebie „JA”)**
- **Słucha aktywnie i empatycznie**
- **Potrafi formułować bezpośrednie prośby**
- **Wie jak prawić i przyjmować komplementy**
- **Umie zaczynać i kończyć rozmowę**
- **Skutecznie radzi sobie z krytyką.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- **Prawo do mówienia „nie”**
- **Prawo do robienia wszystkiego - o ile nie narusza to praw innych ludzi**
- **Prawo wyboru - zgodnie z wyznawanymi wartościami**
- **Prawo do wyrażania opinii i przekonań**
- **Prawo do wyrażania życzeń i swoich oczekiwań**
- **Prawo do popełniania błędów**
- **Prawo do poszanowania ze strony innych.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Asertywne słuchanie

Polega na skoncentrowaniu uwagi wyłącznie na drugiej osobie, bez przerywania jej wypowiedzi.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Asertywna odmowa

To stwierdzenie:

- Czytelne
- Bezpośrednie
- Stanowcze
- Nie ma w niej miejsca na kłamstwa, usprawiedliwianie czy atak.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Konstrukcja asertywnej odmowy:

1. Powiedz „nie” (bo to jest odmowa)
2. Poinformuj, jak zamierzasz postąpić, odwołując się do siebie
3. Możesz podać krótkie wyjaśnienie
4. Możesz dodać komentarz podtrzymujący relację.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Nie, nie mogę dziś przyjść do Ciebie ponieważ wyjeżdżam za miasto”

„Nie, nie zostanę dziś dłużej, gdyż mam do załatwienia ważną sprawę rodzinną”

„Nie, nie napiszę tego sprawozdania na jutro, ponieważ dziś nie będę miał czasu, ale za to chętnie zrobię to w poniedziałek”.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Asertywna odpowiedź na krytykę

- ❖ To zrozumienie, że krytyka nie wiąże się z odrzuceniem
- ❖ Opiera się na założeniu, iż to my sami jesteśmy odpowiedzialni za konsekwencje swoich zachowań.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Asertywne wyrażanie krytyki

- **Przeanalizuj swoje motywy**
- **Nie używaj argumentów personalnych**
- **Bądź nastawiony pozytywnie**
- **Bądź pomocny.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Zadanie w grupach (5)

Opracuj komunikaty asertywne

Praca w zespołach 20 minut oraz dyskusja na forum.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Szkolenie

Moduł 2: Komunikacja społeczna

Komunikacja w przestrzeni publicznej i prywatnej

Autor: dr Barbara Kiełbasa

23.02.2023

w ramach operacji pn. „Projekt edukacyjny dla KGW oraz Kreatorów Przedsiębiorczości Wiejskiej (KPW)”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Część 7. No dobrze, a więc co to jest ta proksemika...?

Przestrzeń komunikacji w kilku słowach

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Proksemika

**Bada wpływ relacji przestrzennych między osobami
lub między osobami
a otoczeniem.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Elementy otoczenia fizycznego

- Rodzaj przestrzeni (ulica, schody, własny pokój)
- Organizacja i wyposażenie przestrzeni (np. rodzaj umeblowania)
- Warunki fizyczne (temperatura, hałas, oświetlenie).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Szkolenie

Moduł 2: Komunikacja społeczna

Dziękuję za uwagę!

w ramach operacji pn. „Projekt edukacyjny dla KGW oraz Kreatorów Przedsiębiorczości Wiejskiej (KPW)”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Bibliografia:

Kozyra B. 2016. Komunikacja bez barier. MT Biznes.

Griffin E. 2010. Podstawy komunikacji społecznej. Wyd. GWP, Gdańsk.

Borowiecki R., Czekaj J. 2012. Zarządzanie informacją i komunikacją w organizacjach gospodarczych i instytucjach sektora publicznego. Wyd. Dom Organizatora

Hamilton Ch. 2011. Skuteczna komunikacja w biznesie. PWN Warszawa.

Bałutowski D. 2019. O co chodzi. Praktyczny przewodnik po komunikacji interpersonalnej. Wyd. Skillset, Kraków.

Neymann M. i in. 2008. Business Communication czyli sztuka porozumiewania się w biznesie. WSEI Warszawa.

Davis M., Paleg K., Fanning P. 2007. The Messages Workbook: Powerful Strategies for Effective Communication at Work and Home. Wyd. Sensus.

Hogan K. 2000. Sztuka porozumiewania się - twoja droga na szczyty. Wyd. Jacek Santorski Warszawa.

Zdjęcia i materiały graficzne pobrane z darmowych stron, m.in.:

pixabay.com, pl.freepik.com, pexels.com

Odwiedź portal KSOW – <https://ksow.pl>

Zostań partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

